

שבת קכ. (המשנה הראשונה) עד קכא. (המשנה)

ביאורי מושגים

חפץ שהוא מוקצה שהונח בכוונה על משטח - המשטח מוגדר בסיס לדבר האסור, והוא אסור בטלטול כמוקצה. ואם היה מונח על המשטח גם חפץ משמעותי המותר בטלטול המשטח נהיה בסיס לדבר האסור והמותר והוא מותר בטלטול.

משנה

מה מותר להציל:

אוכל - 3 סעודות - ומותר להוציא בכלי גדול גם אם יש בו יותר מ3 סעודות,
כלים - כלי תשמיש לאכול בהם 3 סעודות,
בגדים - בבגדים לא הגבילו את הכמות אלא את דרך ההוצאה - מותר להוציא רק כשלושם.
כמה בגדים יכול ללוש בבת אחת:
ת"ק: כמה שרוצה, **ר' יוסי:** 18.

להיכן מצילים:

ת"ק: רק לחצר שעירבו בה עירוב חצרות.
בן בתירא: גם אם לא עירבו.

מותר לקרוא לאחרים שיבוא להציל - ואם היו פיקחים עושים איתו חשבון.

המשנה הקודמת אסרה להוציא יותר מ3 סעודות, המשנה שלנו התיירה - מה ההבדל?

רב הונא: כשמוציא סל אחד - מותר, כשאוסף כמה סלים לטלית אחת ומוציא - אסור.

רב: כשמוציא לחצר הסמוכה - מותר, כשמוציא לחצר אחרת - אסור.

כשמוריק כמה סלים לתוך טלית אחת - מותר (גם לפי ר"ה).

סתם אנשים - לוקחים לעצמם את מה שהצילו.
יראי שמים - מחזירים את מה שהצילו, ומקבלים שכר על העבודה.

חסידים - מחזירים את מה שהצילו, ולא לוקחים שום שכר על מה שעשו בשבת!

משנה

מניעת התפשטות השריפה

חומרים שימנעו את התפשטות השריפה - מותרים.

חומרים שיגרמו לכיבוי - **ר' שמעון בן ננס:** מותר, **ר' יוסי:** אסור.

ר"י מודה לחכמים שמהתורה אין איסור לגרום לכיבוי.

ר' יוסי אסר גרם כיבוי מדרבנן - מתוך שהאדם בהול על ממונו הוא עשוי לכבות את האש.

מח' זו רלוונטית גם בנוגע לשפיכת מים על בגד בוער,
 רשב"נ התיר לשפוך על חלקים שאליהם האש עוד לא הגיעה, ור"י אסר.

ואם שם את הנר בע"ש בכוונה על הפלטה - היא הופכת להיות בסיס לדבר האסור ואסור להזיזה.

הרמת פלטה כדי להפיל נר דולק - מותר בתנאי שלא בטוח שהנר יכבה.

פתיחת דלת בפני נר - **סתם ברייתא:** מותר.

רב: אסור כיוון שהכרחי שהנר יכבה.

פתיחת דלת בפני מדורה: **ר' יהודה:** מותר,

אביי: אסור, מחשש שיפתח גם כשתהיה רוח חזקה.

אם יש רוח חזקה כולם מודים שאסור לפתוח. המח' היא האם יש לגזור שלא לפתוח בפני רוח חלשה מחשש שיפתח בפני רוח חזקה.

ברייתא

אדם שכתוב לו שם ה' על היד:
חכמים: חייב לכרוך גמי על השם
לפני שטובל.
ר' יוסי: יכול לטבול בלי גמי.

1. כולם מודים שאין בעיה עם זה שהשם ימחק. (ר"י אסר בשבת גרם
כיבוי רק מחשש שיבוא לכבות - חשש שלא קיים כאן).
2. הצורך בגמי הוא מחמת הבעיה לעמוד ערום בפני השם.

המחלוקת היא כשאינן לו גמי:
ר' יוסי סבר שטבילה בזמנה מצוה - לכן יכסה את היד בזרוע ויטבול.
חכמים סברו שטבילה בזמנה אינה מצוה - לכן ידחה את הטבילה עד
שימצא גמי.